

31996L0009

L 77/20

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1996.3.27.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 96/9/EK IRÁNYELVE

(1996. március 11.)

az adatbázisok jogi védelméről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 57. cikke (2) bekezdésére, valamint 66. és 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 189b. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

(1) mivel az adatbázisokat jelenleg nem minden tagállamban védik kielégítően a hatályos jogszabályok; mivel ahol ilyen védelem létezik, ott különböző jellemzőkkel bír;

(2) mivel a tagállamok jogszabályai által az adatbázisok számára nyújtott eltérő jogi védelem közvetlen negatív hatást gyakorol a belső piac működésére az adatbázisok tekintetében, így különösen a természetes és jogi személyek számára abban, hogy szabadon nyújtsanak on-line adatbázis-termékeket és szolgáltatásokat a Közösségben érvényesülő harmonizált jog alapján. Mivel ezek a különbségek fokozódhatnak azáltal, hogy a tagállamok új szabályozást vezetnek be ezen a világszerte egyre jelentősebbé váló területen;

(3) mivel a belső piac működését torzító fennálló különbségeket meg kell szüntetni és további különbségek kialakulását meg kell akadályozni; nem kell azonban megszüntetni a belső piac működését, illetve a Közösségen belüli információs piac fejlődését jelenleg hátrányosan nem befolyásoló különbségeket, és azok kialakulását nem kell megakadályozni;

(4) mivel az adatbázisok szerzői jogi védelme a tagállamokban a jogszabályok, illetve bírói joggyakorlat alapján egymástól eltérő módon biztosított, és amíg a tagállami jogszabályok közötti különbségek a védelem tárgyát és feltételeit illetően fennmaradnak, az ilyen nem harmoni-

zált szellemi tulajdonra vonatkozó jogok akadályozhatják az áruk, illetve szolgáltatások szabad mozgását a Közösségen belül;

(5) mivel a szerzői jog továbbra is megfelelő formája az adatbázisok létrehozó szerzők kizárólagos jogának;

(6) mivel a tagállamokban még nem létezik a tisztességtelen versenyre vonatkozó harmonizált jogi szabályozás és kialakult joggyakorlat, ezért további intézkedésekre van szükség az adatbázisok tartalma jogosulatlan kimásolásának és/vagy újrahazsnosításának megakadályozására;

(7) mivel az adatbázisok létrehozása jelentős emberi, műszaki és pénzügyi ráfordítást igényel, miközben az adatbázisok az önálló fejlesztéshez szükséges költségek töredékéért másolhatók, illetve hozzáférhetők;

(8) mivel az adatbázisok jogosulatlan kimásolása és/vagy újrahazsnosítása olyan cselekmény, amely súlyos gazdasági és műszaki következményekkel járhat;

(9) mivel az adatbázisok a Közösségen belüli információs piac kiépülésében jelentős szerepet játszanak; mivel ezek az eszközök számos más területen is hasznosíthatók;

(10) mivel a kereskedelem és az ipar minden ágában mind a Közösségen belül, mind világszerte az évente előállított és feldolgozott adatok mennyiségének gyorsuló növekedése megköveteli a korszerű információkezelő rendszerekbe való befektetést minden tagállamban;

(11) mivel jelenleg jelentős egyensúlyhiány van mind a tagállamok között, mind a Közösség és a világ más, vezető adatbázis-előállító országai között az adatbázis-ágazatba való befektetés szintjét tekintve;

(12) mivel a korszerű adattároló és adatfeldolgozó rendszerekbe nem fognak befektetni a Közösségen belül, ha nem kerül sor egy szilárd és egységes védelmi rendszer bevezetésére az adatbázis-előállítók jogainak védelmében;

⁽¹⁾ HL C 156., 1992.6.23., 4. o. és HL C 308., 1993.11.15., 1. o.

⁽²⁾ HL C 19., 1993.1.25., 3. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 1993. június 23-i véleménye (HL C 194., 1993.7.19., 144. o.), a Tanács 1995. július 10-i közös állásfoglalása (HL C 288., 1995.10.30., 14. o.), az Európai Parlament 1995. december 14-i határozata (HL C 17., 1996.1.22.) és a Tanács 1996. február 26-i határozata.

- (13) mivel ez az irányelv azokat az „összeállításoknak” is nevezett, művekből, adatokból vagy egyéb tartalmi elemekből álló gyűjteményeket védi, amelyek elrendezése, tárolása és hozzáférhetővé tétele elektronikus, elektromágneses, elektrooptikai, vagy hasonló eljárásokon nyugszik;
- (14) mivel az ebben az irányelvben biztosított védelem ki kell, hogy terjedjen a nem elektronikus adatbázisokra is;
- (15) mivel a feltételek, amelyek alapján egy adatbázis szerzői jogi védelemben részesülhet, csupán arra korlátozódhatnak, hogy az adatbázis tartalmának kiválogatása, illetve elrendezése a szerző saját szellemi alkotása-e; mivel e védelem az adatbázis struktúrájára vonatkozik;
- (16) mivel a szellemi alkotás tekintetében az eredetiségen kívül semmilyen más feltétel nem alkalmazható annak megítélésékor, hogy az adatbázis szerzői jogi védelemben részesülhet-e, így a védelem különösen nem függhet esztétikai vagy minőségi jellemzőktől;
- (17) mivel az „adatbázis” fogalma magában kell, hogy foglalja az irodalmi, művészeti, zenei, vagy más művek, illetve az egyéb tartalmi elemek, így a szövegek, hangok, képek, számok, tények és adatok gyűjteményeit; mivel e fogalom ki kell, hogy terjedjen az olyan önálló művek, adatok és egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteményeire, amelyekhez egyedileg hozzá lehet férni; mivel ebből eredően az audiovizuális művek, filmalkotások, irodalmi, illetve zenei művek rögzítése önmagában nem tartozik ezen irányelv hatálya alá;
- (18) mivel ez az irányelv nem érinti a szerző döntési szabadságát a tekintetben, hogy engedélyezi-e, illetve milyen módon engedélyezi művének adatbázisba való felvételét, különösen pedig hogy az általa adott engedély kizárólagos jellegű-e vagy sem; mivel az adatbázisok *sui generis* jog alapján biztosított védelme nem érinti az azok tartalmán fennálló jogokat, és mivel különösen ha egy szerző vagy ha egy kapcsolódó jog jogosultja nem kizárólagos felhasználási szerződés alapján engedélyezi egyes műveinek, illetve teljesítményeinek adatbázisba való felvételét, akkor ezeket a műveket, illetve teljesítményeket a szerzőnek, illetve a kapcsolódó jog jogosultjának szükséges hozzájárulásától függően harmadik személy anélkül használhatja fel, hogy az adatbázis előállítójának *sui generis* joga ebben őt akadályozná, feltéve hogy ezeket a műveket, illetve teljesítményeket nem másolja ki az adatbázisból és az adatbázisból kiindulva azokat nem hasznosítja újra;
- (19) mivel általában a zenei előadások felvételének egy CD-lemezen történő összeállítása nem tartozik ezen irányelv hatálya alá, mert egyrészt összeállításaként nem felel meg a szerzői jogi védelem feltételeinek, másrészt nem minősül kellően jelentős ráfordításnak ahhoz, hogy *sui generis* jog alapján védelmet élvezzen;
- (20) mivel az ezen irányelv által biztosított védelem kiterjedhet bizonyos adatbázisok működtetéséhez, illetve tartalmának megismeréséhez szükséges tartalmi elemekre is, így például a tezausztra és mutatórendszerekre (indexáló rendszerekre);
- (21) mivel az ebben az irányelvben foglalt védelem azokra az adatbázisokra vonatkozik, amelyek művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteményei; mivel nem szükséges, hogy e tartalmi elemek fizikai tárolása szervezett módon történjen;
- (22) mivel az ezen irányelv értelmében vett elektronikus adatbázisok magukban foglalhatnak olyan eszközöket, mint a CD-ROM és a CD-I;
- (23) mivel az adatbázis fogalma nem terjed ki az adatbázisok előállításához illetve működtetéséhez használt számítógépes programokra, amelyeket a számítógépes programok jogi védelméről szóló, 1991. május 14-i 91/250/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ véd;
- (24) mivel az adatbázisok kölcsönzésére és bérbeadására a szerzői jog és a kapcsolódó jogok területén kizárólag a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ irányadó;
- (25) mivel a szerzői jog védelmi idejét a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejének összehangolásáról szóló, 1993. október 29-i 93/98/EGK tanácsi irányelv⁽³⁾ már szabályozza;
- (26) mivel az adatbázisba felvett, szerzői jogi védelem alatt álló műveket és a kapcsolódó jogok által védett teljesítményeket továbbra is védik a megfelelő kizárólagos jogok, és azok nem vehetők fel az adatbázisba, illetve abból nem másolhatók ki a jogosult, illetve jogutódja hozzájárulása nélkül;
- (27) mivel az adatbázisba felvett műveken fennálló szerzői jogokat és teljesítményekre vonatkozó kapcsolódó jogokat semmilyen módon nem érinti az ezeknek a műveknek és teljesítményeknek az adatbázis céljából történő kiválasztására, illetve elrendezésére vonatkozó önálló jog létezése;

⁽¹⁾ HL L 122., 1991.5.17., 42. o., a legutóbb a 93/98/EGK irányelvvel (HL L 290., 1993.11.24., 9. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 346., 1992.11.27., 61. o.

⁽³⁾ HL L 290., 1993.11.24., 9. o.

- (28) mivel az adatbázist létrehozó természetes személy személyhez fűződő jogai a szerzőt illetik, és azokat a tagállamok jogszabályaival és az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Uniói Egyezmény rendelkezéseivel összhangban kell gyakorolni; mivel e személyhez fűződő jogok nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá;
- (29) mivel a munkaviszonyban vagy más alkalmazotti jogviszonyban létrehozott adatbázisokra vonatkozó szabályozás a tagállamok hatáskörében marad; mivel ezért ez az irányelv nem gátolja a tagállamokat abban, hogy saját jogszabályaikban úgy rendelkezzenek, hogy amennyiben az adatbázist a munkavállaló kötelessége teljesítéséért, vagy munkáltatója utasításai alapján hozza létre, eltérő megállapodás hiányában kizárólag a munkáltató legyen jogosult az így létrehozott adatbázissal kapcsolatos minden vagyoni jog gyakorlására;
- (30) mivel a szerző kizárólagos jogai kiterjednek annak meghatározására is, hogy művét ki és milyen módon használhatja fel, és különösen arra, hogy művének jogosulatlan személyek számára történő terjesztését ellenőrizze;
- (31) mivel az adatbázisok szerzői jogi védelme kiterjed az adatbázisoknak a műpéldányok terjesztésétől eltérő módon történő hozzáférhetővé tételére is;
- (32) mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy nemzeti rendelkezéseik legalább tartalmilag egyezzenek olyan engedélyköteles cselekmények esetében, amelyekről ez az irányelv rendelkezik;
- (33) mivel a terjesztési jog kimerülésének kérdése a szolgáltatásnyújtás körébe tartozó on-line adatbázisok esetében nem merül fel; mivel ez az adatbázis olyan anyagi műpéldányára is vonatkozik, amelyet az érintett szolgáltatás igénybevevője a jogosult hozzájárulásával készít; mivel a CD-ROM-tól, illetve a CD-I-től eltérően – ahol a szellemi tulajdon egy anyagi hordozóban, mégpedig áruban ölt testet – valójában minden on-line szolgáltatás olyan cselekményt valósít meg, amely – amennyiben a szerzői jog így rendelkezik – engedélyköteles;
- (34) mivel, ha a jogosult úgy dönt, hogy az adatbázis egy műpéldányát on-line szolgáltatás útján vagy más terjesztési módon a felhasználó rendelkezésére bocsátja, a jogszerű felhasználó számára lehetővé kell tenni, hogy az adatbázishoz hozzáférjen, és a jogosulttal kötött felhasználási szerződésben megállapított célból és módon az adatbázist használja, még ha a hozzáférés és felhasználás egyébként engedélyköteles cselekmények elvégzését igényli is;
- (35) mivel az engedélyköteles cselekmények alóli kivételeket arra figyelemmel kell meghatározni, hogy az ezen irányelv értelmében vett szerzői jog csak az adatbázisok tartalmának kiválogatására, illetve elrendezésére vonatkozik; mivel a tagállamok számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy meghatározott esetekben ilyen kivételeket írjanak elő; mivel ugyanakkor ezt a lehetőséget a Berni Egyezménnyel összhangban kell gyakorolni, és az az adatbázis struktúrájára vonatkozó kivételekre kell, hogy korlátozódjon; mivel különbséget kell tenni a magáncélú felhasználással kapcsolatos kivételek és a magáncélra történő többszörözéssel kapcsolatos kivételek között, ami érinti az egyes tagállamok nemzeti jogszabályaiban foglalt, üres hordozóeszközökre, illetve felvevőkészülékekre kivetett díjakkal kapcsolatos rendelkezéseket;
- (36) mivel a „tudományos kutatás” kifejezés az irányelv értelmében mind a természettudományokra, mind a bölcsészettudományokra kiterjed;
- (37) mivel ez az irányelv nem érinti a Berni Egyezmény 10. cikkének (1) bekezdését;
- (38) mivel a digitális rögzítési technika egyre szélesebb körű alkalmazása annak a veszélynek teszi ki az adatbázis előállítóját, hogy adatbázisának tartalmát engedélye nélkül elektronikus úton lemásolhatják és újra összeállíthatják azzal a céllal, hogy azonos tartalmú, a saját adatbázisának elrendezésén fennálló szerzői jogot ugyanakkor nem sértő adatbázist hozzanak létre;
- (39) mivel amellett, hogy célja az adatbázisok eredeti összeválogatásának, illetve tartalma elrendezésének szerzői jogi védelme, ez az irányelv védi az adatbázis-előállítókat a tartalom megszerzésével és összegyűjtésével kapcsolatosan eszközölt pénzügyi és szellemi ráfordításaik eredményének jogellenes hasznosítása ellen azáltal, hogy védi az adatbázis egészét, illetve jelentős részét a felhasználók vagy versenytársak által végzett egyes cselekmények ellen;
- (40) mivel ennek a *sui generis* jognak az a célja, hogy az adatbázis tartalmának megszerzésével, ellenőrzésével, illetve megjelenítésével kapcsolatos ráfordítások védelmét biztosítsa a védelem korlátozott időtartamára; mivel ez a ráfordítás pénzeszközök rendelkezésre bocsátásából és/vagy idő, munka és energia ráfordításából is állhat;

- (41) mivel a *sui generis* jog célja, hogy lehetőséget biztosítson az adatbázis előállítója számára annak megakadályozására, hogy az adatbázis egész tartalmát, illetve annak jelentős részét jogosulatlanul kimásolják, és/vagy újrahasznosítsák; mivel az adatbázis előállítója az a személy, aki a kezdeményezést teszi és viseli a befektetés kockázatát; mivel ez az előállító fogalmából kizárja különösen az alvállalkozókat;
- (42) mivel a jogosulatlan kimásolás és/vagy újrahasonosítás megakadályozásának sajátos joga a felhasználó olyan cselekményeire vonatkozik, amelyek meghaladják a jogszerű felhasználás mértékét és ezáltal sérelmesek a ráfordításra nézve; mivel az egész tartalom, illetve annak jelentős része kimásolásának és/vagy felhasználásának megtiltásához való jog nemcsak a jogellenesen előállított versengő termékek előállítására, hanem minden olyan felhasználóra is vonatkozik, aki cselekményei révén mennyiségileg vagy minőségileg értékelhető jelentős kárt okoz a ráfordításra nézve;
- (43) mivel on-line közvetítés esetén az újrahasonosítás megtiltásának joga nem merül ki sem az adatbázis tekintetében, sem az adatbázis olyan dologi példányára vagy annak egy részére vonatkozóan, amit a közvetítés címzettje a jogosult hozzájárulásával készít;
- (44) mivel ha egy adatbázis tartalmának képernyőn történő megjelenítése szükségessé teszi a tartalom egészének vagy jelentős részének valamilyen másik hordozóra történő állandó, illetve ideiglenes jellegű átvitelét, e cselekményhez szükséges a jogosult engedélye;
- (45) mivel a jogosulatlan kimásolás és/vagy újrahasonosítás megakadályozásának joga semmilyen módon nem jelenti a szerzői jogi védelem kiterjesztését a pusztán tényekre vagy adatokra;
- (46) mivel a művek, adatok és más tartalmi elemek összességének, illetve jelentős részének az adatbázisból történő jogosulatlan kimásolása és/vagy újrahasonosítása megakadályozására irányuló jog létezése nem eredményezi új jog keletkezését ezeken a műveken, adatokon, illetve más tartalmi elemeken;
- (47) mivel az információs termékek és szolgáltatások nyújtói közötti verseny ösztönzése érdekében a *sui generis* jog védelme nem vezethet ahhoz, hogy megkönnyítse az erőfölénnyel való visszaélést, különösen az olyan új termékek és szolgáltatások létrehozása és forgalmazása tekintetében, amelyek szellemi, dokumentációs, műszaki, gazdasági vagy kereskedelmi szempontból többtértékkel rendelkeznek; mivel ennél fogva ezen irányelv rendelkezései nem érintik a közösségi, illetve nemzeti versenyszabályok alkalmazását;
- (48) mivel ennek az irányelvnek azon célja, hogy megfelelő és egységes szintű védelmet biztosítson az adatbázisok számára az adatbázis előállítóját megillető díjazás biztosításával, nem azonos a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ céljával, amely a személyes adatok szabad áramlását garantálja azon alapvető jogok, nevezetesen a magánélethez való jog védelmére szolgáló egységes szabályok alapján, amelyeket az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikke ismer el; mivel ezen irányelv rendelkezései nem érintik az adatvédelmi jogszabályokat;
- (49) mivel az adatbázisok egésze, illetve jelentős része kimásolásának és/vagy újrahasonosításának megakadályozására irányuló jogtól függetlenül elő kell írni, hogy az adatbázis előállítója, illetve jogosultja nem akadályozhatja meg, hogy az adatbázis jogszerű felhasználója kimásoljon, illetve újrahasonosítson jelentéktelen részeket; ugyanakkor a felhasználó nem sértheti meg indokolatlanul a *sui generis* jog jogosultjának, illetve a szerzői jog vagy kapcsolódó jog jogosultjának az adatbázisban foglalt művekhez, illetve teljesítményekhez fűződő jogos érdekeit;
- (50) mivel a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az adatbázisok tartalma jelentős részének jogosulatlan kimásolása és/vagy újrahasonosítása megakadályozására irányuló jog alól kivételeket határozzanak meg a magán-célú kimásolás, illetve az oktatás szemléltetése vagy tudományos kutatás céljából megvalósuló kimásolás esetében, valamint olyan esetekben, amikor a kimásolás és/vagy újrahasonosítás a közbiztonság érdekében vagy valamilyen közigazgatási, illetve bírósági eljárás céljából történik; mivel ezek a cselekmények nem sérthetik az előállítónak az adatbázis hasznosítására vonatkozó kizárólagos jogait és céljuk nem lehet kereskedelmi jellegű;
- (51) mivel ha a tagállamok élnek azzal a lehetőséggel, hogy az adatbázis jogszerű felhasználója számára engedélyezzék, hogy a tartalom jelentős részét oktatás szemléltetése vagy tudományos kutatás céljából kimásolja, ezt korlátozhatják az oktatási intézmények, illetve a tudományos kutatóintézetek meghatározott kategóriáira;

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

- (52) mivel azok a tagállamok, amelyek az ebben az irányelvben foglalt *sui generis* joghoz hasonló külön jogi szabályozással már rendelkeznek, fenntarthatják a létező szabályozás által hagyományosan meghatározott kivételeket az új jog tekintetében;
- (53) mivel az adatbázis elkészítése időpontjának bizonyítása az adatbázis előállítóját terheli;
- (54) mivel az új ráfordításból származó adatbázis előállítóját terheli annak bizonyítása, hogy fennállnak azok a feltételek, amelyek alapján arra lehet következtetni, hogy az adatbázis tartalmának jelentős módosítása jelentős új ráfordításnak tekintendő;
- (55) mivel a jelentős új ráfordítás – amely új védelmi időt von maga után – az adatbázis tartalmának alapos átvizsgálását is magában foglalhatja;
- (56) mivel az adatbázis jogosulatlan kimásolásának és/vagy újrahasonosításának megakadályozására irányuló jog azon adatbázisokon, amelyeknek előállítói harmadik ország állampolgárai vagy ott rendelkeznek szokásos tartózkodási hellyel, illetve amelyeket nem a Szerződés értelmében valamely tagállamban letelepedett jogi személyek állítottak elő, csak akkor áll fenn, ha ezek a harmadik országok hasonló védelmet nyújtanak a tagállamok állampolgárai, illetve a Közösség területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személyek által előállított adatbázisok számára;
- (57) mivel a tagállami jogszabályok által a szerzői jogok és egyéb jogok megsértése esetén előírt jogkövetkezményeken felül a tagállamok kötelesek megfelelő jogkövetkezményeket előírni az adatbázisok tartalmának jogosulatlan kimásolása és/vagy újrahasonosítása esetére;
- (58) mivel az ebben az irányelvben az adatbázis struktúrája tekintetében biztosított szerzői jogi védelmen, valamint az adatbázis tartalmának a jogosulatlan kimásolással és/vagy újrahasonosítással szemben biztosított *sui generis* védelmen felül az adatbázis-termékek és adatbázis-szolgáltatások nyújtására vonatkozó egyéb tagállami jogszabályok továbbra is alkalmazandók;
- (59) mivel ez az irányelv nem érinti az audiovizuális művekből álló adatbázisok tekintetében azon szabályok alkalmazását, amelyeket valamely tagállam adott esetben az audiovizuális műsorok sugárzására vonatkozóan jogszabályaiban elismer;
- (60) mivel egyes tagállamok jelenleg szerzői jogi védelemben részesítik azokat az adatbázisokat is, amelyek a szerzői

jogi védelem ezen irányelvben meghatározott feltételeinek nem felelnek meg; mivel ha az érintett adatbázisokat meg is illetheti az ebben az irányelvben a tartalom jogosulatlan kimásolásának és/vagy újrahasonosításának megakadályozására vonatkozóan biztosított védelem, az e jog alapján előírt védelmi idő akkor is jelentősen rövidebb, mint amelyet a jelenleg hatályos nemzeti szabályozás értelmében élveznek; mivel a szerzői jogi védelem feltételeinek harmonizációja nem csökkentheti az érintett jogosultak által jelenleg élvezett védelmi idő tartamát; mivel erre vonatkozóan kivételes szabályozást kell megállapítani; mivel e kivételes szabályozás érvényesülését az érintett tagállamok területére kell korlátozni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGYI HATÁLY

1. cikk

Tárgyi hatály

(1) Ez az irányelv a bármilyen formában létrehozott adatbázisok jogi védelméről szól.

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában „adatbázis” az önálló művek, adatok vagy egyéb tartalmi elemek valamely rendszer vagy módszer szerint elrendezett gyűjteménye, amelyek elemeihez elektronikus eszközökkel vagy bármely más módon egyedileg hozzá lehet férni.

(3) Az ebben az irányelvben biztosított védelem nem vonatkozik az elektronikus eszközökkel hozzáférhető adatbázisok előállításához, illetve működtetéséhez felhasznált számítógépi programokra.

2. cikk

A tárgyi hatályra vonatkozó korlátozások

Ez az irányelv nem érinti a:

- számítógépi programok jogi védelmére;
- a bérleti jogra és a haszonkölcsönzési jogra, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joghoz kapcsolódó egyes jogokra;
- a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejére vonatkozó közösségi rendelkezéseket.

II. FEJEZET

SZERZŐI JOG

3. cikk

A védelem tárgya

(1) Ezen irányelv értelmében azok az adatbázisok, amelyek tartalmuk összeválogatása, illetve elrendezése miatt a szerző önálló szellemi alkotásai, szerzői jogi védelemben részesülnek. Annak megállapításához, hogy fennállhat-e ilyen védelem, más feltétel nem alkalmazható.

(2) Az adatbázisok irányelv által biztosított szerzői jogi védelme nem terjed ki azok tartalmi elemeire, és nem érinti a tartalmi elemeken fennálló egyéb jogokat.

4. cikk

Az adatbázis szerzője

(1) Az adatbázis szerzője az adatbázist létrehozó természetes személy, vagy természetes személyek csoportja, illetve a tagállami jogszabályok értelmében – amennyiben azt a tagállami jogszabályok lehetővé teszik – jogosultnak minősülő jogi személy.

(2) Amennyiben valamely tagállam jogszabályai elismerik az együttesen létrehozott művet, a vagyoni jogok a szerzői jogi jogosultat illetik.

(3) A természetes személyek csoportja által közösen létrehozott adatbázis tekintetében a kizárólagos jogok együttesen illetik meg őket.

5. cikk

Engedélyhez kötött cselekmények

A szerzői jogi védelem alatt álló adatbázis tekintetében az adatbázis szerzőjének kizárólagos joga, hogy:

- a) az adatbázis egy részét vagy egészét időlegesen vagy véglegesen bármilyen eszközzel és bármilyen formában többszörözze;
- b) az adatbázist lefordítsa, átdolgozza, elrendezze, vagy bármilyen más módon átalakítsa;
- c) az adatbázist vagy az adatbázis többszörözött példányaikat bármilyen formában nyilvánosan terjessze. Az adatbázis valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával a Közösségen belül történő első eladása kimeríti az adott példány Közösségen belüli viszonteladásának ellenőrzésére vonatkozó jogot;
- d) az adatbázist bármilyen módon a nyilvánossághoz közvetítse, nyilvánosan megjelenítse vagy nyilvánosan előadja;

- e) a b) pontban említett cselekmények eredményét bármilyen módon többszörözze, terjessze, a nyilvánosságához közvetítse, nyilvánosan megjelenítse vagy nyilvánosan előadja, vagy erre másnak engedélyt adjon.

6. cikk

Az engedélyhez kötött cselekmények alóli kivételek

(1) Nem szükséges az adatbázis szerzőjének engedélye ahhoz, hogy az adatbázis vagy az adatbázis többszörözött példányának jogszerű felhasználója az 5. cikkben felsorolt, az adatbázis tartalmához való hozzáféréshez és az adatbázis tartalmának rendeltetésszerű felhasználásához szükséges cselekményeket elvégezze. Ha a jogszerű felhasználó csak az adatbázis egy részének felhasználására jogosult, az előző rendelkezést csak erre a részre kell alkalmazni.

(2) A tagállamok a következő esetekben rendelkezhetnek az 5. cikkben meghatározott jogok korlátozásáról:

- a) nem elektronikus adatbázis magáncélra történő többszörözése esetén;
- b) a forrás megjelölésével és a nem kereskedelmi cél által indokolt mértékben, kizárólag oktatás szemléltetése vagy tudományos kutatás céljából történő felhasználás esetében;
- c) a közbiztonság, illetve közigazgatási vagy bírósági eljárás érdekében történő felhasználás esetében;
- d) a tagállami jog által hagyományosan meghatározott szerzői jog alóli kivételek esetében, az a), b) és c) pont sérelme nélkül.

(3) Az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Egyezményvel összhangban e cikk nem értelmezhető úgy, hogy lehetővé váljon oly módon történő alkalmazása, ami indokolatlanul károsítaná a jogosult jogos érdekeit, illetve sérelmes lenne az adatbázis rendes felhasználására.

III. FEJEZET

SUI GENERIS JOG

7. cikk

A védelem tárgya

(1) Azon adatbázisok előállítói számára, amelyek tartalmának megszerzése, ellenőrzése, illetve előállítása minőségileg vagy mennyiségileg jelentős ráfordítással járt, a tagállamok biztosítják a jogot arra, hogy az adatbázis egész tartalmának vagy minőségi és/vagy mennyiségi szempontból jelentős részének kimásolását és/vagy újrahasonosítását megakadályozzák.

(2) E fejezet alkalmazásában:

- a) „kimásolás” az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének más hordozóra bármilyen eszközzel, illetve bármilyen formában történő végleges vagy ideiglenes átvitele;
- b) „újrahasznosítás” az adatbázis tartalma egészének vagy egy jelentős részének a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele bármilyen módon a mű példányainak terjesztése, bérbeadás, on-line közvetítés vagy egyéb módon történő közvetítése útján. Az adatbázis valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával a Közösségen belül történő első eladása kimeríti az adott példány Közösségen belüli viszonteladásának ellenőrzésére vonatkozó jogot;

A nyilvános haszonkölcsönzés nem minősül kimásolásnak, illetve újrahasznosításnak.

(3) Az (1) bekezdésben említett jog átruházható, átengedhető és felhasználási szerződés tárgya lehet.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott jog attól függetlenül alkalmazandó, hogy az adott adatbázis szerzői vagy más jogi védelemben részesül-e. Továbbá attól függetlenül alkalmazandó, hogy az adott adatbázis tartalma szerzői vagy más jogi védelemben részesül-e. Az adatbázisoknak az (1) bekezdésben meghatározott jog alapján fennálló védelme nem érinti az azok tartalmán fennálló jogokat.

(5) Az adatbázis tartalmának jelentéktelen része ismételt és rendszeresen nem másolható ki, és/vagy nem hasznosítható újra, ha ez sérelmes az adatbázis rendes felhasználására, vagy indokolatlanul károsítja az adatbázis előállítójának jogos érdekeit.

8. cikk

A jogszerű felhasználók jogai és kötelezettségei

(1) A nyilvánosság számára bármilyen módon hozzáférhetővé tett adatbázis előállítója nem akadályozhatja meg, hogy az adatbázis jogszerű felhasználója az adatbázis tartalmának minőségileg és/vagy mennyiségileg jelentéktelen részeit bármely célra kimásolja és/vagy újrahasznosítsa. Ha a jogszerű felhasználó csupán az adatbázis valamely részének kimásolására és/vagy újrahasznosítására jogosult, e bekezdést csak az adatbázis e részére kell alkalmazni.

(2) A nyilvánosság számára bármilyen módon hozzáférhetővé tett adatbázis jogszerű felhasználója nem valósíthat meg olyan cselekményeket, amelyek sérelmesek az adatbázis rendes felhasználására, illetve indokolatlanul károsítják az adatbázis előállítójának jogos érdekeit.

(3) A nyilvánosság számára bármilyen módon hozzáférhetővé tett adatbázis jogszerű felhasználója nem okozhat kárt az

adatbázisba felvett egyes műveken, illetve más teljesítményeken fennálló szerzői, illetve kapcsolódó jogok jogosultjainak.

9. cikk

Kivételek a sui generis jog alól

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nyilvánosság számára bármilyen módon hozzáférhetővé tett adatbázis jogszerű felhasználói az adatbázis előállítójának hozzájárulása nélkül kimásolhatják, illetve újrahasznosíthatják az adatbázis tartalmának jelentős részét:

a) nem elektronikus adatbázis tartalmának magáncélra történő kimásolása esetében;

b) az oktatás szemléltetése vagy tudományos kutatás céljából történő kimásolás esetében a forrás megjelölésével, és a nem kereskedelmi cél által indokolt mértékben;

c) a közbiztonság, illetve közigazgatási vagy bírósági eljárás érdekében történő kimásolás és/vagy újrahasznosítás esetében.

10. cikk

Védelmi idő

(1) A 7. cikkben meghatározott jog az adatbázis elkészítésének napján keletkezik. A jog az adatbázis elkészítésének napját követő év január elsejétől számított tizenöt év múlva szűnik meg.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott védelmi idő lejárt előtt a nyilvánosság számára bármilyen módon hozzáférhetővé tett adatbázis esetében a védelmi idő az adatbázis nyilvánosság számára történő első hozzáférhetővé tételét követő év január elsejétől számított tizenöt év múlva szűnik meg.

(3) Az adatbázis tartalmának bármilyen minőségileg, illetve mennyiségileg jelentős megváltoztatása – beleértve minden, az egymást követő bővítések, elhagyások, illetve módosítások halmozódásából eredő jelentős változást, amelyek alapján feltételezhető, hogy minőségileg, illetve mennyiségileg jelentős új ráfordítás valósult meg – a ráfordítás eredményképpen létrejövő adatbázis tekintetében önálló védelmi időt keletkeztet.

11. cikk

A sui generis jog szerinti védelem kedvezményezettjei

(1) A 7. cikkben meghatározott jog azokra az adatbázisokra alkalmazandó, amelyeknek előállítói, illetve jogosultjai valamely tagállam állampolgárai, illetve akiknek szokásos tartózkodási helye a Közösség területén van.

(2) Az (1) bekezdés kiterjed a valamely tagállam jogszabályai alapján létrehozott gazdasági társaságokra is, amelyeknek létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye a Közösségen belül van; amennyiben a gazdasági társaságnak csak a létesítő okirat szerinti székhelye található a Közösség területén, működésének ténylegesen és folyamatosan valamely tagállam gazdaságához kell kapcsolódnia.

(3) A Tanács a 7. cikkben meghatározott jognak a harmadik országokban előállított, és az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek kívül eső adatbázisokra történő kiterjesztésére a Bizottság javaslata alapján megállapodásokat köt. Az adatbázisokra az ilyen eljárás keretében kiterjesztett védelem időtartama nem haladhatja meg a 10. cikkben foglalt időtartamot.

IV. FEJEZET

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

12. cikk

Jogkövetkezmények

A tagállamok rendelkeznek az irányelvben biztosított jogok megsértése esetén alkalmazandó megfelelő jogkövetkezményekről.

13. cikk

Egyéb jogszabályi rendelkezések alkalmazása

Ez az irányelv nem érinti a különösen a szerzői jogra, a szerzői joghoz kapcsolódó jogokra, illetve bármilyen más, az adatbázisba felvett adatokon, műveken vagy más tartalmi elemeken fennálló jogokra, illetve kötelezettségekre, a szabadalmi jogokra, védjegyekre, formatervezési mintákra, a nemzeti kincsek védelmére, a versenykorlátozó magatartások jogára és a tisztességtelen versenyre, az üzleti titokra, a biztonságra, a titokvédelemre, a személyes adatok és a magánélet védelmére, a közérdekű dokumentumokhoz való hozzáférésre és a szerződési jogra vonatkozó rendelkezéseket.

14. cikk

Időbeli hatály

(1) Az ezen irányelv értelmében vett szerzői jogi védelem megilleti azokat az adatbázisokat is, amelyeket a 16. cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontot megelőzően hoztak létre, amennyiben ebben az időpontban megfelelnek azoknak a követelményeknek, amelyeket ez az irányelv az adatbázisok szerzői jogi védelmére vonatkozóan meghatároz.

(2) Ha ezen irányelv kihirdetése napján egy tagállamban szerzői jogilag védett valamely adatbázis nem felel meg a szerzői jogi védelem 3. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételeinek, ez az irányelv – az (1) bekezdést nem érintve – nem eredményezi az érintett tagállamban a fenti szabályozás alapján biztosított védelem hátralévő időtartamának lerövidülését.

(3) Az ezen irányelv rendelkezései alapján biztosított védelem a 7. cikkben meghatározott jog tekintetében azokra az adatbázisokra is kiterjed, amelyeket a 16. cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontot megelőzően legfeljebb tizenöt évvel készítettek el, és amelyek ebben az időpontban megfelelnek a 7. cikkben meghatározott követelményeknek.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben meghatározott védelem nem érinti az ezekben a bekezdésekben említett időpontok előtt végzett cselekményeket és szerzett jogokat.

(5) Olyan adatbázisok esetében, amelyeket a 16. cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontot megelőzően legfeljebb tizenöt évvel készítettek el, a 7. cikkben meghatározott védelem az ezt az időpontot követő év január elsejétől számított tizenöt év múlva szűnik meg.

15. cikk

Egyes rendelkezések kötelező ereje

Minden, a 6. cikk (1) bekezdésével és a 8. cikkel ellentétes szerződéses kikötés semmis.

16. cikk

Záró rendelkezések

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1998. január 1. előtt megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(3) Legkésőbb az (1) bekezdésben említett időponttól számított harmadik év végén és azt követően háromévenként a Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról jelentést nyújt be, amelyben – többek között a tagállamoktól származó különleges információk alapján – megvizsgálja különösen a *sui generis* jog érvényesülését – ideértve a 8. és a 9. cikket –, és ellenőrzi, hogy ennek a jognak az alkalmazása nem vezetett-e erőfölénnyel való visszaéléshez vagy nem befolyásolta-e egyébként hátrányosan a szabad versenyt oly módon, hogy az megfelelő intézkedések foganatosítását, így például kényszerengedélyek bevezetését indokolná. Szükség esetén javaslatokat készít ennek az irányelvnek az adatbázisok területén bekövetkezett fejlődésnek megfelelő kiigazítására.

17. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 1996. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

K. HÄNSCH

a Tanács részéről

az elnök

L. DINI
